

Consiliul pentru Prevenirea Torturii (CpPT)

MECANISMUL NAȚIONAL DE PREVENIRE A TORTURII
(NPM) ÎN REPUBLICA MOLDOVA

**CpPT - instituție colegială
cheie în sistemul de prevenire
a torturii și altor rele
tratamente în Moldova**

Raport de activitate

2016-2021

Sumar

Componenta Consiliului pentru Prevenirea Torturii 2016 - 2021

*Consiliul este alcătuit din 7 membri:
Avocatul Poporului,
Avocatul Poporului pentru drepturile copilului și
5 membrii din partea societății civile*

Mihail COTOROBAI

Avocatul Poporului
Jurist
apr.2015 – ian.2021

Natalia MOLOȘAG

Avocatul Poporului
Jurist
din oct.2021
natalia.molosag@gmail.com

Maia BĂNĂRESCU

Avocatul Poporului pentru drepturile
copilului
Jurist
din apr.2016
maia.banarescu@ombudsman.md

Ceslav PANICO

Membru din partea societății civile
Jurist
A.O. "Institutul de Reforme Penale (IRP)"
dec.2016 - dec.2021
ceslavp@yahoo.com

Svetlana DOLTU

Membră din partea societății civile
Medic
A.O. "Act for Involvement (AFI)"
dec.2016 - dec.2021
svetlana.doltu@gmail.com

Oxana GUMENNAIA

Membră din partea societății civile
Psihologă
A.O. "Genderdoc-M"
dec.2016 - dec.2021
oxanagumennaya@gmail.com

Mihail GORINCIOI

Membru din partea societății civile
Jurist
A.O. "Promo-Lex"
dec.2016 - dec.2021
gorincioi.md@gmail.com

Dumitru RUSSU

Membru din partea societății civile
Jurist
A.O. "IDOM"
mai 2018 - nov.2019
russu.dumitru@yahoo.com

Radu NICOARĂ

Membru din partea societății civile
Jurist
A.O. "IDOM"
dec.2016 - dec.2017
radunicoara.s@gmail.com

Privarea de libertate înseamnă orice formă de detenție sau închisoare, ori plasarea unei persoane într-un loc public sau privat de detenție pe care nu îl poate părăsi benevol, prin ordinul oricărei autorități judiciare, administrative sau de altă natură.

Aproximativ
12.000

de persoane sunt
deținute anual în
peste

80

de locuri privative
de libertate în
Republica Moldova

38

Sedii ale instanțelor
de judecată, din
subordinea CSM/
Ministerului Justiției

14

Izolatoare de detenție
provizorie,
subordonate
Ministerului Afacerilor
Interne

17

Penitenciare,
subordonate
Ministerului Justiției

1

Centru de plasament
temporar al străinilor,
subordonat BMA MAI

6

Centre de Plasament
Temporar pentru
Persoane cu
Dizabilități,
subordonate
Ministerului Muncii și
protecției sociale

1

Izolator subordonat
Centrului Național
Anticorupție

1

Centru de Medicină
Legală, subordonat
Ministerului Sănătății

3

Spitalele de psihiatrie,
subordonate
Ministerului Sănătății

1

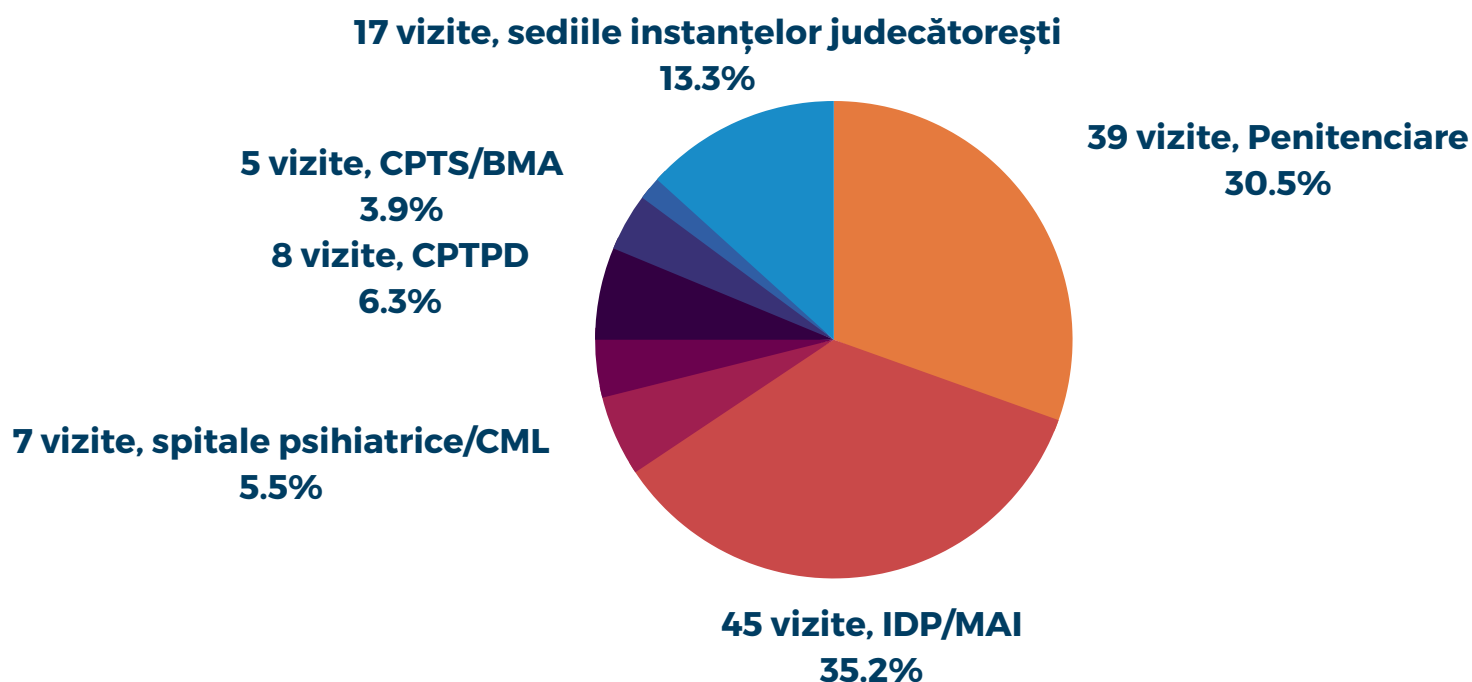
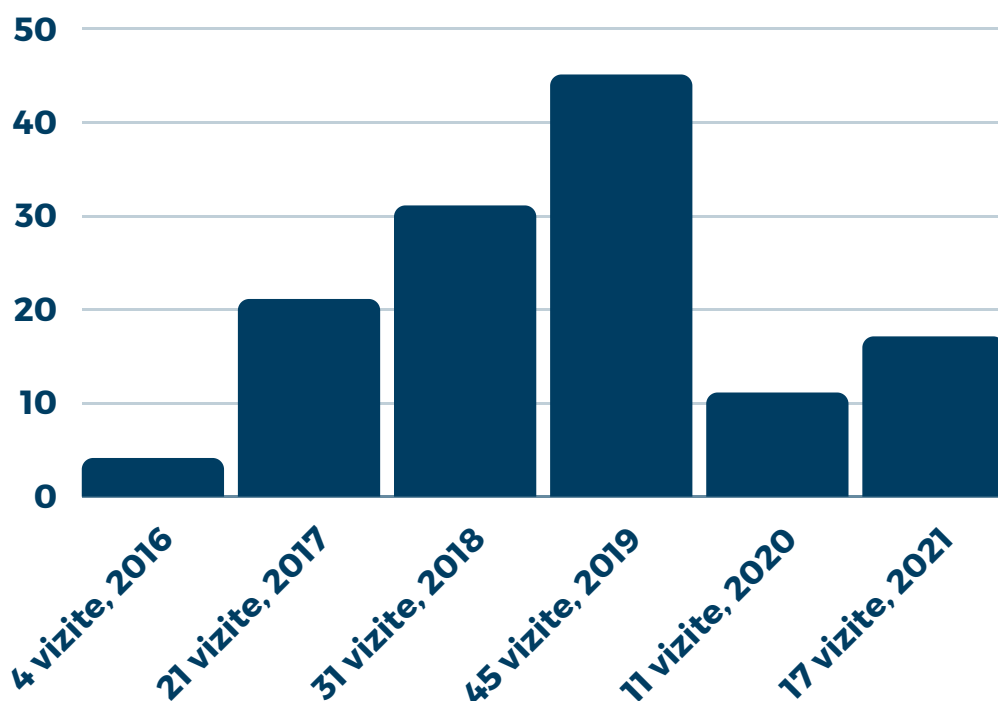
Garnizoană militară,
subordonată
Ministerului Apărării

Activitatea Consiliului pentru Prevenirea Torturii pentru 2016 - 2021

Vizite

128

vizite desfășurate
în toate tipurile de
instituții privative
de libertate

Activitatea Consiliului pentru Prevenirea Torturii pentru 2016 - 2021

Rapoarte

80

de Rapoarte
elaborate și expediate
instituțiilor naționale și
internationale

Peste
1000

Constatări
identificate

Peste
880

Recomandări
înaintate

Inclusiv, rapoarte speciale:

- *Rapoarte speciale adresate UN CAT, UN SPT, CPT, UPR*
- *2 Rapoarte anuale 2017, 2018*
- *Raport special privind asistența medicală oferită deținuților în Penitenciarul nr. 16 - Pruncul. 2019*
- *Raport special privind monitorizarea încăperilor de detenție din sediile instanțelor de judecată. 2019*
- *9 rapoarte speciale privind monitorizarea respectării garanțiilor de bază pe durata pandemiei Covid-19 în 10 instituții. 2020*
- *Raport special privind respectarea drepturilor copiilor în sistemul penitenciar. 2021*
- *6 rapoarte speciale privind monitorizarea respectării drepturilor persoanelor reținute/deținute în penitenciarele din Bender și IP Bender. 2018, 2021*

Rapoartele CpPT pot fi accesate [Aici](#)

Activitatea Consiliului pentru Prevenirea Torturii pentru 2016 - 2021

Activități adiționale rezultate din mandat

În calitate de Mecanism de prevenire a torturii, CpPT s-a implicat și în alte activități ce acoperă mandatul de prevenire a torturii, adițional la vizitele desfășurate. Cum ar fi:

- *Dialogul cu CPT, UN SPT, CoE, organizații internaționale, ambasade, etc*
- *Dialogul cu reprezentanții Parlamentului, ministerelor de profil, UA, PG, instituțiilor private de libertate*
- *Evenimente și dialog organizate de societatea civilă*
- *Implicarea membrilor CpPT, în calitate de formatori, în vederea consolidării capacităților instituțiilor de detenție*
- *Analiza și avizarea inițiativelor, proiectelor de politici publice prezentate de către instituțiile de profil*

Aproximativ

120.000

LEI a fost bugetul
mediu anual al CpPT
în perioada 2016-2021
(6000 Euro)

Republica Moldova în ultimii 5 ani a înregistrat progrese la capitolul prevenirea torturii și respectării drepturilor persoanelor private de libertate. Cu toate acestea, în multe aspecte se constată înghețarea progresului sau se limitează doar la nivel de bunele intenții

Sumarul contribuției CpPT la prevenirea torturii și respectarea drepturilor omului în sistemul de detenție în Republica Moldova:

- *Actele de tortură sau relele tratamente nu mai sunt o regulă în locurile de detenție. Incidența acestui fenomen este în scădere. Cu toate acestea, elementele unei subculturi criminale sunt prezente în penitenciare*
- *Reducerea numărului persoanelor deținute în penitenciare*
- *Acreditarea serviciului medical în majoritatea penitenciarelor*
- *Sistarea mai multor blocuri din sistemul penitenciar care nu corespund condițiilor minime de detenție. Cu toate acestea, condițiile de detenție rămâne o problema importantă*
- *Sistarea unor izolatoare de detenție provizorie din cadrul IGP MAI (inclusiv IDP din cadrul IP Bender)*
- *Dezvoltarea mai multor PSO, inclusiv privind asistența medicală. Cu toate acestea, continuă prezența deficiențelor în realizarea garanțiilor fundamentale la etapa de reținere a persoanelor*
- *Rapoartele CpPT sunt folosite ca argumentare de către avocați în vederea prezentării situației reale în sistemul de detenție în Moldova (inclusiv la CtEDO sau instanțe din alte țări)*
- *Optimizarea numărului și eficientizare registrelor (inclusiv medicale) și îmbunătățirea sistemului de documentare și raportare a leziunilor corporale în unele spitale psihiatrice*
- *Îmbunătățirea condițiilor de detenție și a procedurilor operaționale din cadrul Izolatorului de detenție CNA*
- *Micșorarea duratei de plasare în izolare disciplinară până la media de 3-5 zile (comparativ cu durata anterioare de 10-12 zile) în instituțiile subordonate Ministerului Apărării*
- *Conlucrarea eficientă dintre CpPT și reprezentanții societății civile*

Societatea civilă, Oficiul Avocatului Poporului, noii membrii ai CpPT (2022-2027), instituțiile statului și orice parte/persoană interesată în prevenirea torturii și promovarea drepturilor omului, trebui să continue progresul în această direcție, astfel ca, să nu mai existe:

impedimentele și provocări întâlnite de către CpPT în perioada 2016-2021:

- *Inițiativa comună a Oficiului Avocatului Poporului și Ministerului Justiției de a lichida CpPT, în 2019*
- *Deși, membrii CpPT au avut acces în toate locurile de detenție și a avut posibilitatea să discute individual cu orice persoană, au existat situații când personalul instituțiilor nu cunoștea despre mandatul CpPT, și, chiar mai mult, într-o instituție din cadrul IGP MAi nu s-a permis accesul CpPT în 2019*
- *Lipsa unui mecanism de responsabilizare a instituțiilor naționale privind implementarea recomandărilor CpPT, precum și a recomandărilor instituțiilor internaționale de profil*
- *Incertitudine privind delimitarea competențelor și mandatului Avocatului Poporului/Oficiului Avocatului Poporului și a mandatului CpPT*
- *Lipsa accesului CpPT în locurile privative de libertate în regiunea de Est (de facto Transnistria)*

**CpPT - instituție colegială cheie în
sistemul de prevenire a torturii și altor rele
tratamente în Moldova**

2016 - 2021

***Aducem sincere
mulțumiri tuturor celor
care ne-au susținut în
acești 5 ani !***

2021
